Parlamentul European
2024-2029

Comisia pentru drepturile femeilor și egalitatea de gen

2025/2240(INI)

20.11.2025

PROIECT DE RAPORT

referitor la recomandarea Parlamentului European adresată Consiliului privind prioritățile UE pentru cea de a 70-a sesiune a Comisiei ONU pentru Statutul Femeilor
(2025/2240(INI))

Comisia pentru drepturile femeilor și egalitatea de gen

Raportoare: Lina Gálvez

CUPRINS

Pagina

PROIECT DE RECOMANDARE A PARLAMENTULUI EUROPEAN 3

EXPUNERE DE MOTIVE.....7

PROIECT DE RECOMANDARE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

adresată Consiliului privind prioritățile UE pentru cea de a 70-a sesiune a Comisiei ONU pentru Statutul Femeilor
(2025/2240(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere cea de a 70-a sesiune a Comisiei ONU pentru Statutul Femeilor, care urmează să aibă loc în martie 2026, tema sa prioritară „Asigurarea și consolidarea accesului la justiție pentru toate femeile și fetele, inclusiv prin promovarea unor sisteme juridice incluzive și echitabile, eliminarea legilor, politicilor și practicilor discriminatorii și eliminarea barierelor structurale” și tema pentru evaluare „Participarea deplină și efectivă a femeilor la luarea deciziilor în sfera publică, precum și eliminarea violenței, pentru realizarea egalității de gen și capacitarea femeilor și fetelor”,

– având în vedere Convenția ONU din 18 decembrie 1979 asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei,

– având în vedere Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a ONU, și anume principiul de „a nu lăsa pe nimeni în urmă” și, în special, obiectivul de dezvoltare durabilă nr. 5, care vizează realizarea egalității de gen și asigurarea faptului că femeile au drepturi egale la resursele economice, inclusiv acces la proprietate și control asupra terenurilor și a altor forme de proprietate, la servicii financiare, moșteniri și resurse naturale, precum și obiectivul de dezvoltare durabilă nr. 10, care urmărește să elimine legile, politicile și practicile discriminatorii și să promoveze legislația, politicile și acțiunile adecvate,

– având în vedere articolele 20, 21, 23 și 47 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene,

– având în vedere comunicarea comună a Comisiei și a Consiliului din 25 noiembrie 2020, intitulată „Planul de acțiune al UE pentru egalitatea de gen (GAP) III – O agendă ambițioasă pentru egalitatea de gen și emanciparea femeilor în acțiunile externe ale UE” (JOIN(2020)0017), care prezintă planul de acțiune al UE pentru egalitatea de gen pentru perioada 2021-2025,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 7 martie 2025 intitulată „O foaie de parcurs privind drepturile femeilor” (COM(2020)0097), care reafirmă angajamentul UE față de egalitatea de gen,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 5 martie 2020 intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025”, (COM(2020)0152),

– având în vedere Directiva 2012/29/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/220/JAI a

Consiliului[1],

– având în vedere programul „Justiție” al Comisiei pentru perioada 2021-2027, care oferă finanțare pentru sprijinirea cooperării judiciare în materie civilă și penală, de exemplu pentru formarea judecătorilor și a altor practicieni din domeniul dreptului și pentru asigurarea accesului efectiv la justiție pentru cetățeni și întreprinderi,

– având în vedere Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul),

– având în vedere articolul 81 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

– având în vedere articolul 121 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru drepturile femeilor și egalitatea de gen (A10-0000/2025),

A. întrucât egalitatea dintre femei și bărbați este un principiu fundamental al UE; întrucât integrarea perspectivei de gen și abordarea intersecțională ar trebui să fie aplicate și reflectate în toate politicile Uniunii Europene; întrucât politicile interne și externe ar trebui să rămână consecvente și coerente, pentru a asigura promovarea efectivă și credibilă a drepturilor omului, a democrației și a egalității de gen la nivel mondial;

B. întrucât drepturile femeilor și egalitatea de gen nu reprezintă numai drepturi fundamentale ale omului, ci și precondiții esențiale pentru impulsionarea dezvoltării umane, reducerea sărăciei și construirea unei baze necesare pentru o lume pașnică, prosperă și sustenabilă;

C. întrucât accesul la justiție este recunoscut pe scară largă ca fiind un drept fundamental al omului în temeiul dreptului internațional, reprezentând un concept de bază în domeniul mai larg al justiției și o piatră de temelie pentru statul de drept și democrație; întrucât UE recunoaște accesul la justiție ca drept fundamental, în conformitate cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;

D. întrucât accesul femeilor la justiție continuă să reprezinte o problemă complexă și critică în toate regiunile lumii;

E. întrucât, la nivel mondial, femeile sunt în continuare semnificativ subreprezentate la cele mai înalte niveluri ale sistemului judiciar și ale autorităților de urmărire penală, în special în funcții de conducere precum președinți ai instanțelor, judecători-șefi și șefi ai parchetelor;

F. întrucât ONU promovează în mod activ o mai mare participare a femeilor în sectorul justiției prin inițiative și campanii specifice; întrucât o reprezentare mai amplă a femeilor în cadrul instituțiilor judiciare a fost asociată cu promovarea unor abordări în domeniul justiției mai orientate către nevoile victimelor;

[1] JO L 315, 14.11.2012, p. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj.

G. întrucât violența împotriva femeilor și violența domestică constituie încălcări ale drepturilor fundamentale; întrucât sistemele juridice trebuie să răspundă nevoilor specifice ale victimelor violenței de gen, asigurând protecție corespunzătoare și căi de atac adecvate; întrucât multe femei se confruntă în continuare cu obstacole semnificative în ceea ce privește raportarea abuzurilor și accesul la asistență juridică;

H. întrucât stereotiparea judiciară și normele de gen predominante pot împiedica accesul la justiție pentru femeile care sunt victime și supraviețuitoare ale violenței,

1. recomandă Consiliului:

(a) să reafirme angajamentul ferm al UE față de egalitatea de gen și să se asigure că drepturile femeilor sunt aplicate pe deplin în toate aspectele acțiunii externe a UE printr-o abordare finanțată în mod adecvat, transformatoare din perspectiva genului, incluzivă și intersecțională;

(b) să asigure deplina implicare a Parlamentului și a Comisiei sale pentru drepturile femeii și egalitatea de gen în procesul decizional privind poziția UE în cadrul celei de a 70-a sesiuni a Comisiei ONU pentru Statutul Femeilor; să se asigure că Parlamentul are informații adecvate și acces la documentul de poziție al UE înainte de negocieri; să îmbunătățească în continuare cooperarea interinstituțională, inclusiv pe durata negocierilor, astfel încât prioritățile Parlamentului să fie integrate în mod corespunzător;

(c) să se angajeze să sprijine ferm activitatea desfășurată de ONU Femei, care este un actor central în sistemul ONU de promovare a drepturilor femeilor în întreaga lor diversitate și în reunirea tuturor părților interesate relevante pentru a produce schimbări la nivel de politici și a coordona acțiunile în domeniu; să invite toate statele membre ale ONU, împreună cu UE, să asigure finanțarea adecvată a ONU Femei;

(d) să se asigure că instrumentele europene și internaționale sunt complementare și ambițioase, prin dispoziții solide și de fond pentru capacitarea femeilor și garantarea accesului la justiție, ținând seama de faptul că dreptul la asistență juridică este esențial în acest sens; să se asigure că UE își demonstrează rolul de lider puternic și adoptă o poziție unitară în favoarea unor sisteme de justiție incluzive și imparțiale, accesibile tuturor, în special femeilor aflate în situații dezavantajate și vulnerabile, care se confruntă adesea cu obstacole în calea accesului la justiție din cauza lacunelor în materie de capacitate instituțională, a considerentelor socioculturale și a discriminării; să examineze introducerea unor instanțe specializate în cazuri de violență de gen; să pledeze pentru cadre juridice cuprinzătoare care să protejeze drepturile femeilor și să asigure participarea lor deplină și egală în temeiul dreptului național și al dreptului internațional;

(e) să aplice principiul egalității de gen și integrarea dimensiunii de gen în buget în toate domeniile de politică ale UE, inclusiv în acțiunea externă; să sublinieze că este necesar ca statele să aloce fonduri suficiente pentru asistență judiciară și servicii de sprijin care iau în considerare dimensiunea de gen, în special pentru supraviețuitoarele violenței de gen, precum și să asigure un acces suficient la despăgubiri, având în vedere că barierele existente afectează în mod disproporționat accesul femeilor la justiție;

(f) să accelereze punerea în aplicare a angajamentelor internaționale de a preveni și de a combate în continuare toate formele de violență împotriva femeilor și fetelor, atât în sfera publică, cât și în cea privată, inclusiv mutilarea genitală a femeilor, căsătoria forțată, partajarea fără consimțământ de materiale intime sau manipulate, urmărirea cibernetică, hărțuirea online, exhibiționismul cibernetic și incitarea la violență sau ură pe internet;

(g) să ia măsuri pentru a pune în aplicare pe deplin angajamentele existente privind egalitatea de gen și capacitarea femeilor, asigurând protecția drepturilor omului și a libertăților fundamentale ale femeilor, în condiții de egalitate, fără discriminare, pentru a promova participarea acestora la viața publică;

(h) să sublinieze că drepturile femeilor și egalitatea de gen sunt drepturi fundamentale ale omului, esențiale pentru statul de drept, pentru democrații reziliente și incluzive și pentru valorile fundamentale ale UE; să accentueze că este regretabil faptul că milioane de femei și fete, în special în contexte de conflict și de strămutare, continuă să se confrunte cu forme de discriminare și de violență și cu negarea demnității și a capacității lor de acțiune; să reafirme că violul rămâne una dintre cele mai răspândite încălcări ale drepturilor omului la nivel mondial; să sublinieze importanța unei legislații privind violul bazate pe conceptul de consimțământ;

(i) să promoveze reprezentarea femeilor în cadrul sistemului judiciar și al organelor sale de conducere, în vederea eliminării barierelor structurale perpetuate de un sistem de justiție patriarhal și caracterizat de androcentrism;

2. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta recomandare Consiliului, Comisiei, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și, spre informare, reprezentantei speciale a UE pentru drepturile omului.

EXPUNERE DE MOTIVE

Egalitatea între femei și bărbați reprezintă un principiu fundamental al Uniunii Europene. Integrarea perspectivei de gen și adoptarea unei abordări intersecționale trebuie implementate în toate politicile UE, asigurând coerența între acțiunea internă și cea externă pentru a promova drepturile omului, democrația și egalitatea de gen la nivel mondial. Drepturile femeilor și egalitatea de gen nu reprezintă numai drepturi fundamentale, ci și precondiții pentru dezvoltare, reducerea sărăciei și construirea unor societăți pașnice, prospere și sustenabile.

Accesul la justiție, consacrat în dreptul internațional și la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, este un pilon esențial al statului de drept și al democrației. Cu toate acestea, accesul femeilor la justiție continuă să reprezinte o problemă complexă și critică în toate regiunile lumii. Femeile sunt în continuare semnificativ subreprezentate la cele mai înalte niveluri ale sistemului judiciar și ale autorităților de urmărire penală, în special în roluri de conducere precum președinți ai instanțelor, judecători-șefi și șefi ai parchetelor. În același timp, stereotiparea judiciară și normele de gen predominante împiedică accesul la justiție pentru femeile care sunt victime și supraviețuitoare ale violenței.

Organizația Națiunilor Unite a promovat participarea în mai mare măsură a femeilor în sectorul justiției, iar dovezile arată că o reprezentare crescută a femeilor în cadrul instituțiilor judiciare contribuie la adoptarea unor abordări în domeniul justiției mai orientate către nevoile victimelor. Acest aspect este deosebit de relevant în abordarea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, care constituie încălcări ale drepturilor fundamentale. Sistemele juridice trebuie să răspundă nevoilor victimelor prin asigurarea unei protecții corespunzătoare și a unor căi de atac adecvate, însă multe femei se confruntă în continuare cu obstacole semnificative în ceea ce privește raportarea abuzurilor și accesul la asistență juridică. Multe femei și fete, în special cele afectate de forme multiple și intersecționale de discriminare, percep sistemul de justiție ca fiind insensibil la contextele de viață ale grupurilor vulnerabile.

Prezenta recomandare solicită Consiliului să reconfirme angajamentul UE față de egalitatea de gen și să se asigure că drepturile femeilor sunt aplicate pe deplin în toate aspectele acțiunii externe a UE, printr-o abordare incluzivă, intersecțională și finanțată în mod adecvat. Aceasta subliniază, de asemenea, necesitatea implicării depline a Parlamentului și a Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen în definirea poziției UE în cadrul celei de a 70-a sesiuni a Comisiei ONU pentru Statutul Femeilor.

Recomandarea include, totodată, angajamentul de a acorda un sprijin ferm pentru ONU Femei, având în vedere că această entitate este un actor central în cadrul sistemului ONU în promovarea drepturilor femeilor, și invită toate statele membre ale ONU ca, împreună cu UE, să asigure resursele financiare adecvate. Se subliniază, în egală măsură, cât este de important să existe instrumente europene și internaționale ambițioase și complementare, însoțite de dispoziții solide pentru a garanta capacitarea femeilor și accesul la justiție, inclusiv accesul la asistență judiciară și examinarea posibilității de a introduce instanțe specializate în cazuri de violență de gen. Protejarea drepturilor femeilor prin sisteme de justiție eficiente contribuie la construirea unor societăți mai echitabile, în conformitate cu punerea în aplicare efectivă a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă (ODD 16).

În final, recomandarea subliniază că este necesar să se aplice principiul egalității de gen și să se integreze dimensiunea de gen în buget în toate domeniile de politică ale UE, precum și să se accelereze angajamentele internaționale de prevenire a tuturor formelor de violență împotriva femeilor și a fetelor și să se promoveze reprezentarea egală a femeilor în sistemul judiciar. Drepturile femeilor și egalitatea de gen sunt esențiale pentru statul de drept, pentru democrații reziliente și pentru valorile fundamentale ale UE, iar Uniunea trebuie să își asume un rol de lider în garantarea efectivă a acestor drepturi. Accesul la justiție pentru toți reprezintă o condiție esențială pentru a construi societăți juste și incluzive, precum și o premisă necesară pentru realizarea egalității de gen de facto și garantarea efectivă a drepturilor omului.